

Nazwa kwalifikacji: **Montaż i naprawa elementów i układów optycznych**Oznaczenie kwalifikacji: **M.14**Wersja arkusza: **X****M.14-X-16.01**Czas trwania egzaminu: **60 minut****EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE****Rok 2016****CZĘŚĆ PISEMNA****Instrukcja dla zdającego**

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krater w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

○■	B	C	■

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Symbol v dla materiałów stosowanych na elementy optyczne określa

- A. średnią dyspersję.
- B. dyspersję kątową.
- C. współczynnik dyspersji.
- D. współczynnik załamania.

Zadanie 2.

Dopuszczalną liczbę pierścieni Newtona w dokumentacji technicznej oznacza się symbolem literowym

- A. C
- B. N
- C. P
- D. Q

Zadanie 3.

Do sklejania elementów optycznych narażonych na działanie wody morskiej najlepiej zastosować

- A. cyjnopan.
- B. balsam jodłowy.
- C. klej epoksydowy.
- D. klej metakrylowy.

Zadanie 4.

W pokazanym na rysunku układzie dwóch soczewek w celu skorygowania aberracji chromatycznej należy dobrać materiały tak, aby spełniały warunek

- A. $\frac{\varphi_1}{\gamma_1} + \frac{\varphi_2}{\gamma_2} = 0$
- B. $\delta_F - \delta_C = \frac{\delta}{\gamma}$
- C. $\frac{n \times \sin \sigma}{n' \times \sin \sigma'} = const$
- D. $n \times \sigma \times y = n' \times \sigma' \times y'$

Zadanie 5.

Przyrządem optycznym, w którym **nie występują** gwintowe połączenia ruchowe jest

- A. lupa Brinella.
- B. luneta geodezyjna.
- C. mikroskop biologiczny.
- D. mikroskop warsztatowy.

Zadanie 6.

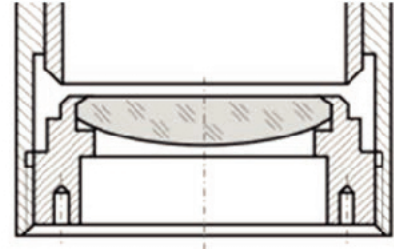
W dalmierzach, kompensator soczewkowy złożony jest z dwóch soczewek

- A. ujemnych o jednakowych ogniskowych.
- B. dodatnich o jednakowych ogniskowych.
- C. ujemnej i dodatniej o różnych ogniskowych.
- D. ujemnej i dodatniej o jednakowych ogniskowych.

Zadanie 7.

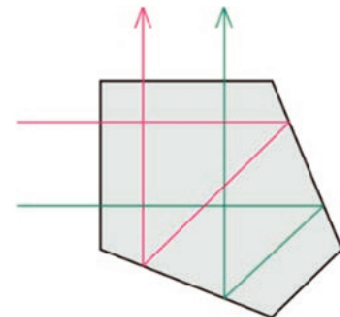
Rysunek przedstawia mocowanie soczewki w oprawie za pomocą

- A. wklejania.
- B. zawijania.
- C. pierścienia sprężystego.
- D. pierścienia gwintowanego.

Zadanie 8.

Przedstawiony pryzmat należy zastosować do budowy

- A. lustrzanki dwuobiektywowej.
- B. lustrzanki jednoobiektywowej.
- C. dwuokularowej nasadki mikroskopowej.
- D. jednookularowej nasadki mikroskopowej.

Zadanie 9.

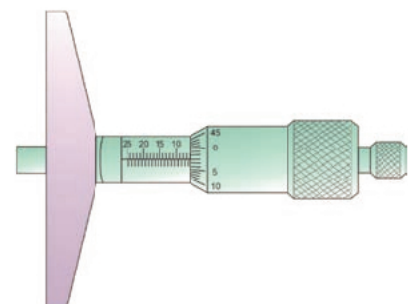
Którym symbolem oznaczana jest dopuszczalna odchyłka średniej dyspersji?

- A. ΔN
- B. Δn_D
- C. Δr_{wz}
- D. $\Delta(n_F - n_C)$

Zadanie 10.

Przedstawionym przyrządem pomiarowym można wykonać pomiar

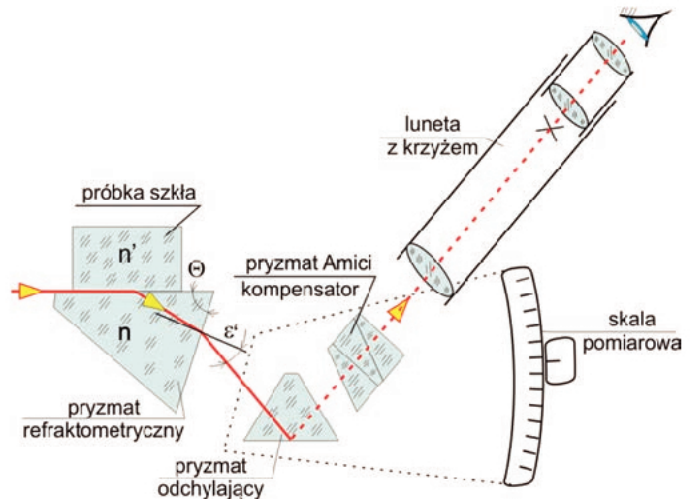
- A. wielkości kąta.
- B. głębokości otworu.
- C. średnicy zewnętrznej.
- D. średnicy wewnętrznej.

Zadanie 11.

Którą własność szkła optycznego można wyznaczyć za pomocą przyrządu optycznego, którego schemat optyczny pokazano na rysunku?

- A. Smużystość.
- B. Pęcherzykowatość.
- C. Współczynnik dyspersji.
- D. Współczynnik załamania.

Zadanie 12.

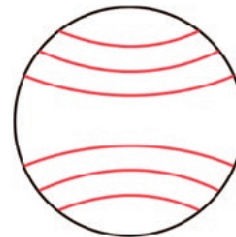
Podczas obróbki wykańczającej powierzchni elementów optycznych kontroli promienia krzywizny można dokonać za pomocą

- A. goniometru.
- B. polarymetru.
- C. refraktometru.
- D. interferometru.

Zadanie 13.

Przedstawiony obraz prążków interferencyjnych sprawdzanej powierzchni cylindrycznej określa odchyłkę promienia równą

- A. $N = 2$
- B. $N = 3$
- C. $N = 4$
- D. $N = 6$

Zadanie 14.

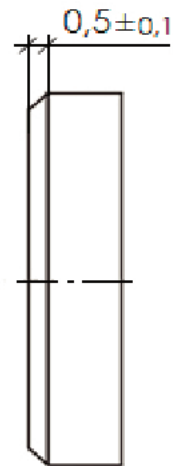
Który wzór należy zastosować do obliczenia mocy zwierciadła sferycznego?

- A. $G = \frac{250}{f}$
- B. $\beta = -\frac{y'}{y}$
- C. $\varphi = \frac{1}{f'} = \frac{2}{r}$
- D. $\varphi = \varphi_1 + \varphi_2 - d \times \varphi_1 \times \varphi_2$

Zadanie 15.

Zgodnie z zamieszczonym rysunkiem faza w płytce płaskorównoległej **nie może** być wykonana o szerokości

- A. 0,50 mm
- B. 0,55 mm
- C. 0,60 mm
- D. 0,65 mm

Zadanie 16.

Które połączenia dwóch elementów są nierozłączne?

- A. Klinowe.
- B. Spawane.
- C. Gwintowe.
- D. Bagnetowe.

Zadanie 17.

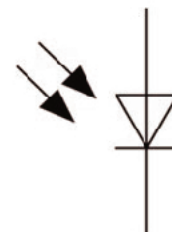
Przysłony irysowe **nie są** stosowane w

- A. lunetach.
- B. mikroskopach.
- C. przyrządach spektralnych.
- D. aparatach fotograficznych.

Zadanie 18.

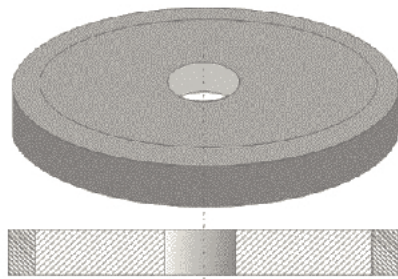
Przedstawiony na rysunku symbol graficzny jest oznaczeniem

- A. fotodiody.
- B. fototyristora.
- C. fotorezystora.
- D. fototranzystora.

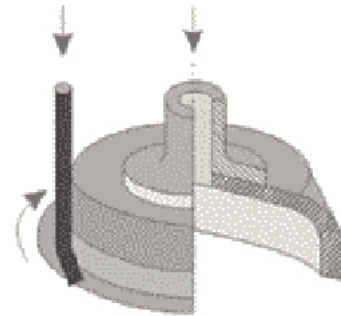

Zadanie 19.

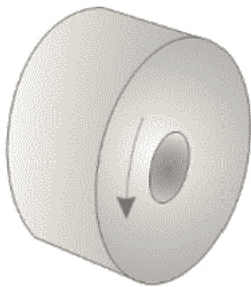
Który frez należy zastosować do obróbki szklanych powierzchni sferycznych?

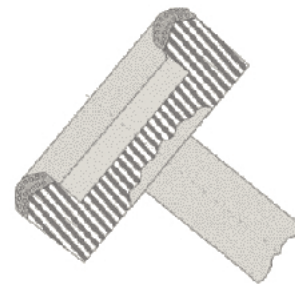
A.

B.

C.

D.

Zadanie 20.

Do bezstykowych pomiarów średnic otworów służy

- A. pasometr.
- B. mikrokator.
- C. mikroskop warsztatowy.
- D. głowica mikrometryczna.

Zadanie 21.

Pomiary kątów w płaszczyznach poziomych i pionowych wykonuje się za pomocą

- A. teodolitu.
- B. dalmierza.
- C. niwelatora.
- D. goniometru.

Zadanie 22.

Zamieszczone oznaczenie dotyczy tolerancji

- A. symetrii.
- B. walcowości.
- C. równoległości.
- D. współosiowości.

Zadanie 23.

Średnica soczewki powinna wynosić $\phi 30,5f8$. Korzystając z podanych w tabeli wartości odchyłek określ, który wymiar soczewki mieści się w granicach tolerancji.

- A. $\phi 30,275$
- B. $\phi 30,375$
- C. $\phi 30,446$
- D. $\phi 30,576$

Wymiar	Odchyłka mm
$\phi 30,5f8$	-0,025 -0,064

Zadanie 24.

Do budowy rezonatora w laserze na ciele stałym nie stosuje się

- A. szkła neodymowego.
- B. monokryształu rubinu.
- C. monokryształu granatu.
- D. monokryształu diamentu.

Zadanie 25.

W celu uzyskania wysokiej wydajności duże otwory w szkłe mineralnym wykonuje się

- A. wiertłem spiralnym.
- B. wiertłem piórkowym.
- C. miedzianymi rurkami z luźnym ścierniwem.
- D. frezami rurkowymi z nasypem diamentowym.

Zadanie 26.

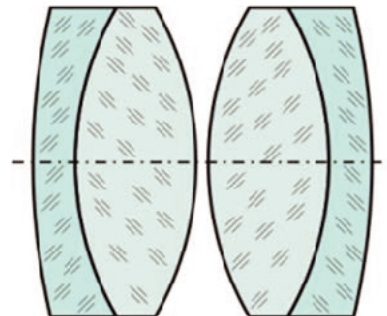
Z którego wzoru należy skorzystać do obliczenia powiększenia lupy?

- A. $G = \frac{250}{f}$
- B. $\beta = -\frac{y'}{y}$
- C. $\gamma = -\frac{d}{d'}$
- D. $G = -\frac{\Delta}{f_{ob}} \times \frac{250}{f_{ok}}$

Zadanie 27.

Układ soczewek przedstawia okular

- A. Huygensa.
- B. Ramsdena.
- C. symetryczny.
- D. kompensacyjny.

Zadanie 28.

Długość lunety Galileusza wynosi 60 mm. Jaką ogniskową musi posiadać okular, jeśli ogniskowa obiektywu wynosi 75 mm?

- A. 15 mm
- B. 45 mm
- C. 60 mm
- D. 75 mm

Zadanie 29.

Kąty pryzmatów bez użycia pryzmatu wzorcowego mierzy się

- A. goniometrem.
- B. lunetą autokolimacyjną.
- C. przyrządem czujnikowym.
- D. czujnikiem autokolimacyjnym.

Zadanie 30.

W przedstawionym urządzeniu zastosowano przekładnię

- A. cierną.
- B. zębatą.
- C. ciągnową.
- D. łańcuchową.

Zadanie 31.

Który warunek przedstawiony wzorem pozwala na dobór współpracujących w mikroskopie obiektywów i okularów?

- A. $\frac{\Delta y}{y} = \frac{0,007}{\text{tg} \omega'}$
- B. $\theta \leq \frac{1'}{(n_F - n_C) \times \gamma}$
- C. $n \times \sigma \times y = n' \times \sigma' \times y'$
- D. $500 \times A \leq G_{\text{mikr}} \leq 1000 \times A$

Zadanie 32.

Podczas montażu końcowego lornetki pryzmatycznej konieczne jest ustawienie

- A. parafokalności.
- B. skręcenia obrazu.
- C. paracentryczności.
- D. apertury numerycznej.

Zadanie 33.

Do obiektywów mikroskopowych typu monochromat soczewki wykonane są

- A. z kwarcu lub rubinu.
- B. z fluorytu lub rubinu.
- C. z kwarcu lub fluorytu.
- D. ze szkła neodymowego.

Zadanie 34.

Jakie powiększenie powinien mieć obiektyw, który należy zamontować w naprawianym mikroskopie optycznym, jeżeli okular posiada powiększenie $15^{\times}$, a zakładane powiększenie mikroskopu, to $600^{\times}$?

- A. $5^{\times}$
- B. $10^{\times}$
- C. $40^{\times}$
- D. $100^{\times}$

Zadanie 35.

Która z wymienionych aberracji w obiektywach fotograficznych powoduje powstawanie kolorowych krążków na zdjęciach?

- A. Koma.
- B. Sferyczna.
- C. Astygmatyzm.
- D. Chromatyczna.

Zadanie 36.

Paracentrycznością w mikroskopach optycznych nazywa się niezmienność

- A. ostrości widzenia preparatu przy zmianie okularu.
- B. ostrości widzenia preparatu przy zmianie obiektywu.
- C. położenia środkowego punktu pola widzenia przy zmianie okularu.
- D. położenia środkowego punktu pola widzenia przy zmianie obiektywu.

Zadanie 37.

Pokazane na rysunku narzędzie służy do

- A. wiercenia.
- B. trasowania.
- C. pogłębiania.
- D. rozwiercania.

Zadanie 38.

Pomiaru pola widzenia lunet nie wykonuje się za pomocą

- A. teodolitu.
- B. niwelatora.
- C. goniometru.
- D. kolimatora szerokokątnego.

Zadanie 39.

Do pomiaru równoległości wiązek wychodzących z okularów przyrządów dwuocznych należy zastosować lunetkę

- A. podwójną.
- B. dioptryjną.
- C. kwadratową.
- D. autokolimacyjną.

Zadanie 40.

Oprawy do mocowania soczewek przez zawijanie wykonuje się

- A. ze stali.
- B. z brązu.
- C. z cynku.
- D. z mosiądzu.

